

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Філологічний факультет
Кафедра журналістики

**НАВЧАЛЬНІ ТА ВИРОБНИЧІ
ПРАКТИКИ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ-МЕДІЙНИКІВ
Частина 2
(ОП «Міжнародна журналістика»)**

Ужгород 2025

Навчальні та виробничі практики для студентів-медійників. Частина 2 (ОП «Міжнародна журналістика»): навчально-методичний посібник / Укладачі: Ю.М. Бідзіля, Є.О. Соломін, О.В. Барчан, Г.І. Гецько. Ужгород, 2025. 37 с.

Рецензенти:

Богуславський Олег Вікторович, доктор наук із соціальних комунікацій, професор (Житомирський державний університет імені Івана Франка);

Литвиненко Володимир Вікторович, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент (ННІ журналістики Київського національного університету ім. Тараса Шевченка)

Відповідальний за випуск:

Соломін Є.О., завідувач кафедри журналістики, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент

Рекомендовано до друку:

вченою радою філологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол № 10 від 11 червня 2025 р.; науково-методичною комісією філологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол № 8 від 26 травня 2025 року.

У другій частині посібника викладено методичні рекомендації щодо навчальної та виробничої практики для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 061 «Журналістика» освітньої програми «Міжнародна журналістика», роз'яснено вимоги до проходження, специфіку збору, підготовки та публікації матеріалів, оформлення звітних документів, представлені критерії оцінювання; у додатках – зразки документів та матеріалів практики.

Рекомендовано здобувачам вищої освіти спеціальності «Журналістика» освітньої програми «Журналістика», керівникам практик від вишу та організації – бази практики.

© Юрій Бідзіля, Євген Соломін,
Олеся Барчан, Ганна Гецько

Зміст

Вступ	4
1. Загальні положення	6
1.1. Мета та зміст практики.....	6
1.2. Місце проходження практики. Бази практик.....	7
1.3. Керування практикою.....	8
2. Структура практики	9
2.1. Ознайомча практика за фахом (навчальна).....	10
2.2. Виробнича практика (міжнародне радіо).....	11
2.3. Виробнича практика (телебачення).....	12
2.4 Виробнича практика (онлайн-медіа)..	13
2.5. Практика зі спеціальності (виробнича)	14
3. Звітування про проходження практики	15
3.1. Загальні вимоги до оформлення документів практики.....	15
3.2. Вимоги до звіту.....	15
3.3. Щоденник практики.....	16
3.4. Вимоги до медіаматеріалів.....	17
4. Захист матеріалів та критерії оцінювання результатів практики	17
4.1. Захист практики.....	17
4.2. Критерії оцінювання.....	18
Використані та рекомендовані джерела інформації	19
Додатки	21

ВСТУП

Практичній складовій у навчальному процесі підготовки майбутніх фахівців із медіакомунікації в Ужгородському національному університеті надають пріоритетного значення, оскільки це є архіважливою частиною набуття прикладної складової відповідної кваліфікації. Різноманітні види здобуття студентами практичних навичок тривають упродовж усього процесу навчання й поділяються на практику без відриву від навчання та таку, що передбачає кількатижневе занурення студентів-практикантів до редакцій відповідних медіа. Кафедра журналістики, враховуючи вимоги Закону України «Про вищу освіту» (ст. 51), забезпечує практичну підготовку студентів на відповідних базах практики медіаорганізацій, з якими університетом (в окремих випадках кафедрою) укладено договори (див. додаток 4). Одночасно студенти-медійники мають змогу пройти окремі види практики в Ужгородському університеті, в структурних підрозділах, що забезпечують інформаційно-комунікаційну діяльність нашого ЗВО. Проходження практики контролює, а при потребі й консулює студента-практиканта викладач від кафедри журналістики, що призначений керівником згідно з наказом ректора. Уповноважені від редакцій медій, як одна з договірних сторін, також забезпечують керівництво практикою зі свого боку і створюють належні умови для цілісного виконання завдань, що передбачені програмою та раціонального використання часу згідно кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Важливим елементом під час практики є дотримання належних умов її проходження з урахуванням правил і норм охорони праці, техніки безпеки, Кодексу законів про працю, інших законодавчих та підзаконних актів, що стосуються самого проходження студентської практики.

Практика здобувачів, що навчаються за ОП «Міжнародна журналістика» ДВНЗ «Ужгородський національний університет», є частиною освітньо-професійної програми підготовки фахівців із міжнародної журналістики за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр та представлена в навчальних планах.

Під час проходження практики здобувачі вищої освіти керуються «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» (затверджено наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93, із змінами та доповненнями від 1994 р. до 2024 р.), «Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах» (затверджено наказом Міністерства освіти України від 02.06.1993 р. № 161, із змінами та доповненнями від 1994 р. до 2024 р.), Положенням «Про практику студентів ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (схвалено на засіданні Вченої ради ДВНЗ Ужгородський національний університет» від 23 лютого 2017 року, № 3), «Інструкцією з охорони праці для студентів-практикантів при проходженні практики зі спеціалізації» (затвердженої наказом ректора ДВНЗ «УжНУ»

№122/01-17 від 29 листопада 2017 року) та іншими нормативними документами, що регламентують практичну підготовку майбутніх фахівців.

Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 061 «Журналістика» ОП «Міжнародна журналістика» денної та заочної форми навчання навчальними планами передбачено 5 видів практик: ознайома практика за фахом (навчальна); виробнича практика (міжнародне радіо); виробнича практика (телебачення); виробнича практика (онлайн-медіа); практика зі спеціальності (виробнича).

Робочі програми практик, розроблені кафедрою журналістики ДВНЗ «Ужгородський національний університет», визначають послідовність, зміст різних видів практики й особливості проходження залежно від виду ЗМІ.

Журналіст-міжнародник під час практики повинен поглибити практичні навички роботи з джерелами інформації, налагодити зв'язки з місцевими експертами із суспільних питань для полегшення адаптації до актуальних проблем, які висвітлюватимуться в медіа, де здобувач проходить практику. Доцільно враховувати особливості та традиції використання тих чи інших технічних засобів передачі інформації, прихильності до певних соціальних мереж, структури побудови матеріалу, жанрової палітри самого медіа, особливостей кореспондентської роботи за кордоном тощо.

Студент-практикант мусить враховувати специфіку й традиції країни, в якій проходить практику, а у зв'язку з цим – поглибити знання з мови, історії діяльності ЗМІ, в якому практикується, вдосконалити репортерське спілкування, відпрацювати основи техніки комунікації як віртуальної, так і письмової іноземною мовою. Як правило, згідно з угодами та географічною близькістю, студент може обрати для практики країну ЄС, що межує із Закарпаттям (Польща, Румунія, Словаччина, Угорщина, Чехія), мову якої вивчав відповідно до навчального плану як другу іноземну. Водночас знання другої іноземної мови може бути не враховано, якщо здобувач проходитиме практику в англійській редакції.

Практика покликана підвищити рівень професіоналізму журналістів-міжнародників, вдосконалити мову, журналістську майстерність, урізноманітнити творчий підхід з урахуванням міжнародного інформаційного простору, підготувати та полегшити адаптацію до роботи в засобах масової комунікації в Україні та за кордоном. Одночасно важливо формувати вміння студента створювати медіаматеріали, що репрезентують об'єктивні факти про Українську державу, що сприятиме підвищенню позитивного іміджу нашої країни, протистоятиме дезінформації та фейкам щодо подій в Україні.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Мета та зміст практики

Основною метою практики є набуття навичок роботи у медіагалузі та вміння раціонально застосувати набуті теоретичні знання. Під час її проходження студенти найперше мусять ознайомитися з інформаційною політикою та медіастратегією редакції ЗМІ, до якої вони скеровані; вивчають специфіку різних етапів роботи журналіста-міжнародника, медіаплан, особливо того періоду, в який студент проходить практику. Здобувачі-практиканти повинні самостійно проявляти ініціативу щодо репрезентації певних подій у матеріалах ЗМІ; безпосередньо долучатися до висвітлення тих міжнародних медіаподій, які передбачені медіапланом редакції, через створення інформаційного продукту; брати участь у засіданнях редакцій, їх відділів. Здобувач вищої освіти може проходити практику в українських та закордонних медіа (згідно з укладеними угодами), в установах, що мають відділи міжнародної інформаційної діяльності. Зміст практики побудований таким чином, щоб за час її проходження у різних видах медіа студенти ОП «Міжнародна журналістика» мали змогу набути досвіду роботи в колективах корпунктів зарубіжних медіа, міжнародних відділах друкованих ЗМІ, теле-, радіостудій, інтернет-медіа, інформаційних агенцій, пресслужб, медіаструктур дипломатичних установ і представництв тощо.

Практика дозволяє здобувачам поглибити професійні знання щодо особливостей висвітлення світових подій та українських новин для закордонної аудиторії. Дотримуючись інформаційної стратегії медіа, де студент проходить практику, важливо враховувати ті міжнародні виклики та тенденції у світовому інформаційному просторі, що сталися останнім часом, а також міжнародні етичні стандарти журналістики (додаток 6).

Здобувачі старших курсів, які проходять практику, завдяки комплексу здобутих загальних, непрофесійних навичок (*soft skills*), можуть легше адаптуватися до медіапростору та інформаційної політики бази практики, а студенти молодших курсів – здобути комплекс загальних, неспецифічних для журналістської професії якостей і навичок. Це дасть змогу в перспективі ефективніше виконувати свої завдання, вдосконалювати вміння комунікувати та працювати в команді, вибудовувати співпрацю з партнерами. Завдяки досвіду практичної роботи в міжнародних відділах медіаструктур здобувачі зможуть набути та поглибити навички роботи в створенні контенту для іноземної аудиторії. Не менш важливо встановити особисті професійні контакти з журналістами та медіаекспертами з-за кордону, що сприятиме подальшому фаховому розвитку, налагодженню та зміцненню професійних зв'язків. Важливо опанувати спосіб і стиль викладу журналістських матеріалів іноземною мовою для аудиторії різного віку та соціальних прошарків.

Кожен різновид практики покликаний удосконалити компетентності та кваліфікацію майбутніх журналістів-міжнародників.

1.2. Місце проходження практики. Бази практик

Під місцем проходження практики розуміємо редакції газет, радіостанцій, телеканалів, онлайн-медіа, інформаційні агенції департаменти (відділи) міжнародної комунікації як в Україні, так і за кордоном, база яких дозволяє забезпечити належні умови та виконання всіх завдань, що передбачені програмою практик ОП «Міжнародна журналістика». Отже, базами практики для студентів можуть бути корпункти зарубіжних медіа, відділи міжнародної інформації друкованих ЗМІ, теле- та радіостудії, інтернет-медіа, інформаційні агенції, пресслужби, медіаструктури дипломатичних установ і представництв тощо, які здатні забезпечити необхідні умови для виконання програми практики та є юридичними особами різних форм власності, що здійснюють діяльність у сфері надання медіапослуг.

Здобувач скеровується на практику наказом ректора, в якому вказують, тривалість, місце проходження та керівника практики від ЗВО. Як правило, базами практики є ті організації та установи, з якими укладено довгострокові п'ятирічні угоди, що можуть бути пролонговані за згодою сторін. Місце та базу практики студента може бути змінено й тоді здобувач скеровується в медіаредакцію на підставі короткострокової угоди/відношення (див. додаток 5). Таке право передбачено відповідно до п. 2.3 «Положення про практику студентів Державного вищого навчального закладу “Ужгородський національний університет”». Здобувачі можуть самостійно з дозволу керівника практики від факультету та за погодженням завідувача кафедри обирати для себе місце проходження практики і пропонувати його як базу практики.

Практика здобувачів вищої освіти освітньої програми «Міжнародна журналістика» в Ужгородському національному університеті проходить переважно на зовнішніх медіабазах, які відповідають усім чинним вимогам. В окремих випадках студент може бути скерований до університетських підрозділів, які займаються або висвітлюють міжнародну інформаційно-комунікаційну діяльність (відділ міжнародних зв'язків, Інформаційно-видавничий центр, що включає відділ зв'язків з громадськістю, пресслужбу, «Медіацентр», газету «Погляд» та ін.).

Бази практики в особі їх перших керівників разом з Університетом несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики здобувачів. На основі укладеного довгострокового чи короткострокового договору, студентові / групі студентів видається направлення на практику. Перед тим, як приступити до виконання завдань практики, здобувач проходить загальний інструктаж у

ЗВО, присутність на якому підтверджується власноручним підписом та первинний інструктаж на виробництві – безпосередньо в редакції.

1.3. Керування практикою

Процес налагодження та керівництва практикою відбувається відповідно до п. 5.5.6. “Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет»” та детальніше регламентується “Положенням про практику студентів ДВНЗ «УжНУ»”. Бази практик в особі їх керівників разом із представниками університету несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики студентів. Обов'язки безпосередніх керівників від баз практики зазначаються в договорах про проведення практики.

Здобувачі денної форми навчання направляються на практику наказом ректора університету, здобувачі заочної та дистанційної форм – розпорядженням декана факультету, якщо проведення практики не вимагає з боку університету фінансових витрат. Відповідальність за організацію і проведення практики покладається на завідувача кафедри журналістики, а контроль за виконанням наказу про направлення – на проректора-куратора факультету.

Керівництво практикою студентів здійснюють досвідчені викладачі кафедри журналістики. До повноважень та обов'язків керівника практики від кафедри входить:

- перевірити перед початком практики готовність бази до її проведення та здійснити всі необхідні заходи для забезпечення належного рівня для виконання всіх завдань цього виду навчальної діяльності;
- забезпечити проведення інструктажу (вступний, первинний, цільовий тощо) з техніки безпеки та охорони праці, пожежної безпеки в залежності від виду практики, року навчання, місця проходження та ін.;
- видати студентам-практикантам пакет необхідних документів (направлення, щоденник, індивідуальні завдання), ознайомити їх із вимогами щодо оформлення звітності про проходження практики;
- забезпечити у тісному контакті з керівником практики від бази належну якість її проходження згідно з вимогами робочої програми;
- входити до складу комісії, що приймає диференційований залік за результатами проходження і захисту практики студентом;
- після завершення практики подати звіт про особливості та результати цього виду роботи завідувачу кафедри.

Завідувач кафедри в кінці кожного навчального року подає узагальнений звіт про результати проходження студентами практики за рік у навчальну частину (керівнику виробничої практики університету)

При проходженні практики здобувачі зобов'язані:

- з'явитися перед початком практики на інструктивну нараду, прослухати інструктаж, засвідчити це власноручним підписом,
- проконсультуватися з керівником практики від кафедри щодо її умов та вимог, оформлення необхідних звітних документів та матеріалів
- отримати на кафедрі направлення та щоденник практики;
- прибути на базу практики у перший день її початку відповідно до наказу;
- виконати всі завдання, передбачені програмою практики, у повному обсязі, дотримуватися вказівок керівників практики від університету та організації (установи), де вона проходить;
- дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- своєчасно підготувати та подати матеріали та звітні документи на кафедру журналістики для реєстрації та перевірки керівником;
- прибути на захист матеріалів практики у зазначений час.

2. СТРУКТУРА ПРАКТИКИ

Види практик	Курс	Семе стр	Тиж нів	Креди тів ECTS	Всього год.	Самостій на робота	Індивіду альна робота	Форми контрол ю
Ознайомча практика за фахом (навчальна)	I	2	3	4,5	135	45	90	залік
Виробнича практика (міжнародне радіо)	II	4	2	3	90	30	60	залік
Виробнича практика (телебачення)	III	6	2	3	90	30	60	залік
Виробнича практика (онлайн-медіа)	IV	7	2	3	90	30	60	залік
Практика зі спеціальності (виробнича)	IV	8	2	3	90	30	60	залік

2.1. Ознайомча практика за фахом (навчальна)

Навчальна ознайомча практика за фахом передбачена для здобувачів I курсу. Вона забезпечує можливість застосувати здобуті навички та вміння у міжнародному медіаконтексті; ознайомитися зі структурою та організацією роботи медіаредакцій та колективів установ, плануванням та організацією робочого часу, специфікою співпраці з партнерами редакції, етапами підготовки, виготовлення та публікації / оприлюднення медіапродукту, досвідом застосування професійної техніки. Студенти під час практики опановують фахові обов'язки, поглиблюють теоретичні знання про засади професійної етики та етикету на практиці.

За час проходження ознайомчої практики за фахом (навчальної) здобувач набуває нових практичних вмінь та навичок, серед яких такі:

- ознайомитися зі структурою та специфікою роботи медіаредакції, в якій практикант здійснює цей вид навчальної діяльності;
- брати участь у плануванні роботи редакцій, засіданнях, нарадах тощо.
- закріпити отримані теоретичні знання на практиці із використанням різних відомостей з баз, що мають відкритий доступ до інформації (в тому числі й міжнародних),
- використовувати ресурси провідних міжнародних інформаційних агенцій та інших медіа, офіційних сайтів державних структур, зокрема й міністерств закордонних справ, офіційних ресурсів представників вищих органів влади тощо;
- орієнтуватися в глобальних темах та проблемах, міжнародних політичних, економічних та соціокультурних подіях у світовому інформаційному просторі;
- знати всі творчі (від задуму теми до її реалізації) та технічні (макетування, верстка, дизайн номеру, випуск) етапи формування друкованого чи онлайн-видання;
- створювати власні медійні тексти з урахуванням усіх етапів підготовки, обробки та публікації матеріалів у різних форматах і жанрах;
- доповнювати власні медіапродукти ілюстративним матеріалом;
- проводити комплексну перевірку фактів, що наведені у власних публікаціях;
- дотримуватися законодавчих норм, етичних та професійних стандартів, техніки безпеки упродовж усього періоду практики;
- **створити та опублікувати** 5 різножанрових авторських медіатекстів на міжнародну тематику або для закордонних медіа (3 – в інформаційних жанрах, 2 – в аналітичних чи художньо-публіцистичних).

2.2. Виробнича практика (міжнародне радіо)

Виробнича практика на радіо – обов'язкова складова частина навчального процесу на II році навчання здобувачів за освітньою програмою «Міжнародна журналістика», що пов'язано із завершенням циклу вивчення та закріплення знань із міжнародного радіо та радіовиробництва. Студенти знайомляться зі специфікою роботи редакційних колективів радіостудій, радіостанцій, студій подкастів та звукозапису в залежності від місця проходження практики. Одночасно здобувачі закріплюють набуті теоретичні та практичні знання з радіожурналістики, радіомонтажу, радіомовлення, прямоетерного мовлення, орфоепічного практикуму, медіалінгвістики; формують творчі навички роботи на радіо.

За час проходження виробничої практики (радіо) здобувач набуває нових практичних умінь та навичок, серед яких такі:

- ознайомитися з особливостями загальноредакційного процесу на радіо, студіях подкастів чи звукозапису;
- знати повний цикл підготовки та оприлюднення матеріалу, вміти підключатися до роботи над ним на будь-якому етапі – від збору потрібної інформації, написання сценарію, запису, монтажу, до виходу в етер;
- орієнтуватися в міжнародних новинах, виокремлювати актуальні події, проблеми з різних країн і регіонів світу, виявляти та оцінювати актуальність інфоприводів;
- уміти створювати авторські радіопрограми, аудіоподкасти (чи їх частини) новинного, розмовного, розважального, просвітницького форматів на глобальні теми про важливі світові події та тренди;
- застосовувати в процесі підготовки радіоконтенту коментарі міжнародних експертів, медіааналітиків, представників органів державної влади, громадських діячів тощо;
- працювати з технічними засобами та цифровими технологіями радіостанцій та студій подкастів і звукозапису;
- використовувати набуті навички роботи з мікрофоном у студії в прямому етері та під час запису на місці події;
- спілкуватися з аудиторією на актуальну міжнародну тему під час прямоетерного мовлення;
- застосовувати нормативне, інтонаційно-виразне мовлення, техніку правильної вимови, мовленнєве (інтонаційне) дихання та дикцію, ефективно послуговуватися голосовими можливостями для створення радіопродукту;
- дотримуватися законодавчих норм, етичних, професійних стандартів та техніки безпеки впродовж усього періоду практики;
- **виготовити та оприлюднити 5 різножанрових / різноформатних радіоматеріалів на міжнародну тематику або для закордонних медіа (напр.:**

авторська радіопрограма, радіоінтерв'ю, радіоновини, розважальне ток-шоу, аудіоподкаст тощо).

2.3. Виробнича практика (телебачення)

Виробнича практика на телебаченні є важливою частиною освітньої програми «Міжнародна журналістика» і передбачена для здобувачів III року навчання. Загальною метою є поглибити теоретичні знання та набути практичний досвід роботи в журналістському середовищі, розвинути необхідні навички і вміння для подальшої кар'єри в міжнародній телевізійній медіаіндустрії. Практиканти застосовують здобуті теоретичні знання з тележурналістики, сучасного телевізійного процесу, розподілу телевізійних ролей на ТБ; удосконалюють навички роботи зі звукозаписувальною апаратурою, телевізійним обладнанням, мультимедійним комплексом; формують творчі навички роботи на телебаченні.

За час проходження виробничої практики (телебачення) здобувач набуває нових практичних вмінь та навичок, серед яких такі:

- вміти працювати в команді з іншими журналістами, операторами, редакторами та технічним персоналом телестудій та студій відеопродакшену.
- брати участь у загальноредакційному телевізійному процесі;
- удосконалити навички роботи з актуальними та достовірними інформаційними джерелами щодо міжнародних подій і питань; налагодити комунікацію з ньюзмейкерами, експертами, учасниками подій та телеаудиторією;
- вміти критично аналізувати міжнародну інформацію і визначати її новинну цінність, об'єктивність та актуальність для аудиторії;
- орієнтуватися у всьому циклі підготовки та оприлюднення телевізійного матеріалу, вміти підключатися до роботи над ним на будь-якому етапі – від збору потрібної інформації, монтажу, до виходу в телевізійний етер;
- уміти створювати авторські телепрограми та сюжети з урахуванням усіх складових планування знімального процесу, написання сценарію, опрацювання та публікації матеріалів у різних форматах та жанрах на міжнародну тематику та для міжнародної аудиторії;
- брати участь у підготовці комплексних новинних сюжетів та програм, які включають в себе зібрану інформацію (коментарі, інтерв'ю, опитування, візуальні матеріали тощо);
- працювати з технічними засобами та цифровими технологіями телевізійних студій та студій відеопродакшену;
- використовувати набуті навички роботи з відео-, звукозаписувальною технікою та освітлювальною апаратурою в студії в прямому етері та під час запису на місці події;

- здатність професійно спілкуватися з телеаудиторією на актуальну міжнародну тему;
- застосовувати нормативне, інтонаційно-виразне мовлення, техніку правильної вимови, мовленнєве (інтонаційне) дихання та дикцію, ефективно послуговуватися голосовими можливостями для створення телепродукту;
- дотримуватися етичних стандартів журналістики, вітчизняного й міжнародного законодавства щодо збирання і поширення інформації;
- **створити та опублікувати 5 різножанрових / різноформатних авторських відеоматеріалів на міжнародну тематику або для закордонних медіа** (напр.: авторська телепрограма, телеінтерв'ю, телевізійні новини, розважальне ток-шоу, відеоподкаст тощо).

2.4 Виробнича практика (онлайн-медіа)

Виробнича практика в інтернет-медіа є важливою частиною освітньої програми «Міжнародна журналістика» і запланована для здобувачів IV року навчання (7 семестр). Вона передбачає закріплення теоретичних знань із мережевої журналістики, специфіки виготовлення контенту для інтернет-ЗМІ, розробки концепції власного мережевого медіа, загальних принципів і вимог до роботи мережевого журналіста.

За час проходження виробничої практики в інтернет-медіа студент поглиблює наявні та набуває нових практичних вмінь та навичок, серед яких такі:

- застосовувати набуті знання в сегменті інтернет-журналістики, дотримуючись фахових стандартів щодо створення контенту на міжнародну тему та для міжнародної аудиторії в мережевих медіа;
- працювати з різними типами джерел, порталами відкритих даних, соцмережами, ресурсами провідних міжнародних інформаційних агенцій та інших медіа, офіційними сайтами державних структур, зокрема й міністерств закордонних справ, офіційними ресурсами представників вищих органів влади тощо;
- вміти верифікувати інформацію в інтернет-медіа, здійснювати фактчекінг, виявляти маніпуляції, фейки, перевіряти метадані зображень тощо;
- удосконалити навички створення мережевого міжнародного контенту, застосовувати техніку ефективних заголовків, методи привернення уваги до матеріалу, фактори новинної цінності, ілюстративні елементи тощо;
- створювати конвергентний текст із використанням відео-, аудіоматеріалів, гіпертекстуальних та мультимедійних елементів тощо;
- набути навичок інтерактивної роботи з онлайн-аудиторією;
- закріпити знання з методики просування контенту онлайн-медіа в соціальних мережах та засобами інтернет-піару та реклами;

- критично осмислювати актуальні міжнародні проблеми з урахуванням журналістських стандартів, етичних принципів та законодавчих норм роботи в онлайн-медіа;
- **створити та опублікувати 5** різножанрових / різноформатних авторських матеріалів на міжнародну тематику або для закордонних медіа (серед яких 1 конвергентний медіатекст, 3 інформаційні матеріали, 1 аналітичну публікацію).

2.5. Практика зі спеціальності (виробнича)

Виробнича практика зі спеціальності передбачена навчальним планом освітньої програми «Міжнародна журналістика» для здобувачів IV року навчання (8 семестр). Робота спрямовується на поглиблення практичного досвіду в різних медіа в залежності від вибору студента. Передбачено вдосконалити фахову майстерність, допомогти зорієнтуватися у виборі журналістської спеціалізації, закріпити базові знання з теоретичних дисциплін, здобуті протягом навчання та попередніх практик.

За час проходження практики зі спеціальності (виробничої) здобувач здобуває практичні навички, вдосконалює компетентності, що отримав під час теоретико-практичного навчання в ЗВО, а саме:

- вміти орієнтуватись у специфіці медіа, де проходить практика, чітко виконувати редакційні завдання;
- самостійно здійснювати пошук актуальних міжнародних тем для матеріалів, продукувати авторські ідеї для сюжетів, програм, повідомлень, враховуючі світові стандарти журналістики;
- працювати з офіційними та неофіційними джерелами інформації;
- відвідувати пресконференції, брифінги, зустрічі для журналістів щодо актуальних міжнародних питань чи тем, важливих для закордонної аудиторії;
- аналізувати обрані для матеріалів теми, вміти доповнювати їх фактологічною інформацією, коментарями експертів, відео- чи аудіоконтентом;
- вміти вибудовувати концепцію матеріалу, структурувати власні публікації, радіо- чи телепрограми;
- застосовувати в авторських матеріалах прийоми для актуалізації, просування, привернення уваги аудиторії та створення цілісного конкурентоздатного медіапродукту;
- розвинути навички оперативної, технічної, організаторської роботи журналіста-міжнародника в різних видах ЗМІ;

- критично осмислювати актуальні міжнародні проблеми з урахуванням журналістських стандартів, вітчизняних та зарубіжних етичних принципів та законодавчих норм;
- **створити та опублікувати**, в залежності від специфіки обраного медіа, 5 різножанрових / різноформатних авторських матеріалів на міжнародну тематику або для закордонних медіа (серед яких 2 – аналітичні й 3 – інформаційні).

3. ЗВІТУВАННЯ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

3.1. Загальні вимоги до оформлення документів практики

Практика завершується підготовкою документації практики та її захистом при комісії від кафедри. Звітні документи подаються для реєстрації на кафедру в папці стандартних розмірів із підписаною титульною сторінкою (див. додаток 1).

Звітність про проходження практики включає:

- щоденник, заповнений студентом та підписаний керівниками практики від бази практики та університету (див. додаток 2);
- відгук керівника від бази практики про виконану студентом роботу;
- відгук керівника від університету;
- письмовий звіт студента-практиканта з власноручним підписом;
- авторські медіаматеріали (медіапродукти), відповідно до завдань практики.

3.2. Вимоги до звіту

Звіт про проходження практики створюється в довільній формі та передбачає наявність таких відомостей:

- 1) назва засобу масової інформації / медіа, на базі якого проходила практика, його місцезнаходження;
- 2) терміни проходження практики;
- 3) відділ та посада студента-практиканта;
- 4) виконані завдання, передбачені програмою практики;
- 5) завдання, виконані за власною ініціативою або дорученням керівника практики від організації;
- 6) неоприлюднені в медіа матеріали (проаналізувати причини цього, надати роздруківки публікацій та сценаріїв з підписом та печаткою керівника практики від підприємства);
- 7) участь студента (-ки) в роботі редакції (літучки, засідання, обговорення тощо);

- 8) участь студента (-ки) в професійних заходах (пресконференціях, брифінгах, круглих столах тощо);
- 9) труднощі, які виникали при проходженні практики;
- 10) співпраця з керівниками практики;
- 11) висновки та побажання щодо організації практики на майбутнє;
- 12) дата, ім'я та прізвище студента, підпис.

3.3. Щоденник практики

Щоденник є основним документом, який свідчить про організацію практики студента в медіа (див. додаток 2). Його структурними компонентами є:

- 1) титульна сторінка (назва навчального закладу; вид і назва практики; прізвище, ім'я, по-батькові студента; факультет, кафедра, освітній рівень, спеціальність, освітня програма, курс, група);
- 2) направлення на практику (найменування бази практики та терміни проходження, засвідчені підписами та печатками відповідальних осіб);
- 3) календарний графік проходження практики (назва робіт та конкретні терміни їх виконання, засвідчені керівниками практики від медіа та закладу вищої освіти);
- 4) робочі записи під час практики (заповнюються в довільній формі, деталізуються відомості про хід виконання завдань практики);
- 5) відгук і оцінка роботи студента на практиці (заповнюється керівником практики від медіа);
- 6) відгуки осіб, які перевірили проходження практики;
- 7) висновок керівника практики від закладу вищої освіти про проходження практики;
- 8) відомості про складання заліку / захисту практики (дата, диференційована оцінка, підпис керівника від закладу вищої освіти).

3.4. Вимоги до медіаматеріалів

Згідно із завданнями кожної практики для студентів ОП «Міжнародна журналістика» передбачено створення власних оригінальних публікацій, відео, аудіоматеріалів, конвергентних медіатекстів тощо.

Ці матеріали повинні бути оприлюднені в медіа, яке є базою практики студента. До документації практики додаються скановані копії опублікованих медіатекстів та сценарії радіо- та відеопродуктів. Водночас ця ж документація завантажується на гугл-диск кафедри, на якому створено папку для кожного студента-практиканта. Звітні документи реєструються на кафедрі впродовж трьох днів після завершення практики або протягом перших трьох днів семестру, який починається після літньої практики.

У випадку неможливості з певних причин публікації статей, студент подає на кафедру роздрукований текст, засвідчений підписом та печаткою керівника практики від медіа з формулюванням «Подано до друку» або зазначенням причини, через що матеріал не було оприлюднено.

Аудіо- та відеоматеріали, які не вийшли в ефір, подаються у формі роздрукованого сценарію, також засвідченого підписом та печаткою керівника практики від медіа з формулюванням «Подано в етер» (див. додаток 3) або зазначенням причини, через що матеріал не було оприлюднено.

4. ЗАХИСТ МАТЕРІАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

4.1. Захист практики

Підсумкова форма оцінювання результатів практики – публічний захист звітних документів та їх презентація (залік із диференційованою оцінкою), що відбувається при комісії, призначеній завідувачем кафедри або деканом факультету. До складу комісії повинні входити керівники практики від кафедри та факультету. У роботі комісії можуть брати участь й інші викладачі кафедри.

Комісія приймає залік у студентів упродовж тижня з дня завершення практики або протягом перших семи днів семестру, який починається після літньої практики. Оцінка за практику вноситься у відомість обліку успішності, індивідуальний навчальний план та залікову книжку студента.

Студентам, які не виконали програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики за індивідуальним графіком. Студенти, які не виконали програму практики без поважних причин, отримали незадовільну оцінку і не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, – відраховуються з університету.

4.2. Критерії оцінювання

Загальна оцінка результатів проходження практики здійснюється з урахуванням виконання всіх завдань, передбачених програмою практики, відгуку й оцінки керівника практики від медіапідприємства, публічного захисту.

Оцінювання результатів здійснюється за 100-бальною системою з урахуванням таких критеріїв:

- медіаматеріали (оригінальність контенту, актуальна тематика, новизна та фактологічне наповнення, візуалізація, грамотність, творче втілення концепції, ідейне новаторство) – 60 балів;
- звіт та щоденник (належне оформлення, наявність позитивного відгуку керівника практики від медіа, наявність повної інформації щодо процесу організації та результатів проходження практики) – 10 балів;
- терміни подачі матеріалів практики (дотримання календарного плану проходження практики та вчасна реєстрація документів) – 10 балів;
- усний захист (практикант належно демонструє власні медіаматеріали, орієнтується в змісті поданого звіту та в програмі практики в цілому, надає правильні аргументовані відповіді на всі запитання) – 10 балів;
- обсяг матеріалів (за умови перевищення кількості підготовлених та оприлюднених медіаматеріалів, що передбачені програмою практики) – 10 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C	Задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ВИКОРИСТАНІ ТА РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

1. Інструкція з охорони праці для студентів-практикантів при проходженні практики зі спеціалізації, затверджена наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №122/01-17 від 29 листопада 2017 року.
2. Кодекс етики українського журналіста. URL: <https://cje.org.ua/ethics-codex/> (дата звернення: 25.01.2025).
3. Навчальні та виробничі практики для студентів-медійників. Частина 1 (ОП «Журналістика»): навчально-методичний посібник / Укладачі: Ю.М. Бідзіля, Є.О. Соломін, О.В. Барчан, Г.І. Гецько. Ужгород, 2024. 36 с.
4. Навчальні та виробничі практики для студентів-медійників. Частина 3 (ОП «Реклама та зв'язки з громадськістю»): навчально-методичний посібник / Укладачі: Ю.М. Бідзіля, Є.О. Соломін, О.В. Барчан, Г.І. Гецько. Ужгород, 2024. 43 с.
5. Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет», введеного в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 61/01-04 від 24.12.2020 року <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357> (дата звернення: 25.01.2025).
6. Положення про практику студентів Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», введеного в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 388/01-17 від 24.02.2017 року <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11775> (дата звернення: 25.01.2025).
7. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України № 93 від 08.04.93 (із змінами, внесеними згідно з наказом МОН України № 351 (v0351281-94) від 20.12.94) (дата звернення: 25.01.2025).
8. Про академічну доброчесність в «Ужгородському національному університеті»: положення затв. наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» від 03.03.2017 № 409/01-17. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223> (дата звернення: 25.01.2025).
9. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 №1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 25.06.2024).
10. Про медіа: Закон України від 13.12.2022 № 2849-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text> (дата звернення: 25.01.2025).
11. Посібник з журналістської етики / [Куликов А., Кузьменко Л., Дворовий М., Дуцик Д., Куш Л.]. Київ : Комісія з журналістської етики, 2023. 129 с.

12. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145- VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 25.01.2025).
13. Про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» : положення затв. наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» від 05.11.2018 № 95/01-04. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/18747> (дата звернення: 25.01.2025).
14. Рекомендації журналістам щодо організації роботи на військових об'єктах та в районах бойових дій в умовах воєнного стану. URL: [rekomendacii_dlia_ZMI_new24.pdf \(mil.gov.ua\)](#) (дата звернення: 25.01.2025).

ДОДАТКИ

Додаток 1. Титульна сторінка (зразок)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

Наталія ГОНЧАРЕНКО

МАТЕРІАЛИ ПРОХОДЖЕННЯ ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ (НАВЧАЛЬНОЇ)

Спеціальність: 061 Журналістика

Освітня програма «Журналістика»

Перший (бакалаврський рівень)

Рік навчання – 1, семестр – 2

Керівник практики від ДВНЗ

«Ужгородський національний університет»

д.н. із соціальних комунікацій проф. Ю. БІДЗІЛЯ

Керівник від редакції газети «Погляд»

головний редактор В. ТАРАСЮК

Ужгород 2024

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)
Студента _____
_____ (прізвище, ім'я, по батькові)
Факультет, інститут _____ філологічний
Кафедра _____ журналістики
Освітній рівень _____ 06 журналістика
Спеціальність _____ 061 журналістика
Освітня програма _____ журналістика
Курс, група _____

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на базу практики

(найменування бази практики)

М. П. «_____» _____ 20____ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з бази практики

(найменування бази практики)

М. П. «_____» _____ 20____ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Родина етнічних німців, що розвиває «Співочі серця»

Мета: розповісти історію родини Варварцевих (Маріанни і Діани) з Мукачева, які є етнічними німкенями, розмовляють швабським діалектом та розвивають унікальний для регіону дівочий хор «Співочі серця» / «Singende Herzen» під час війни.

Локації: приміщення готелю в Мукачеві, де відбуваються репетиції, мікрорайон «Паланок», де здавна проживають етнічні німці, (за можливості - подвір'я біля німецького центру, який забрали в представників нацспільноти).

Опис дії, тип кадру	Закадровий текст / у кадрі	Хронометраж	Локація	Аудіофонова музика
Вигляд із Мукачівського замку на мікрорайон Паланок + український прапор / герб на території замку. Загальний кадр.	Співає хор / закадровий текст про німців Мукачева (чи титри) - у форматі короткої довідки + чисельність спільноти	15-20 сек.	Замок / мікрорайон Паланок	Пісня
Діана (дочка) або Маріанна (мати) заходить до будівлі, де відбуваються репетиції. Середній кадр.	Вітається з учасницями хору німецькою	5 сек.	Готель «Паланок»	Вітання
Починається репетиція. Загальний кадр.	Розспівуються	3-5 сек.	Готель «Паланок»	Пісня
Діана в кадрі. Крупний кадр.	Розповідає, що вона - етнічна німкеня, розмовляє швабським діалектом, звідки її	20-30 сек.	Готель «Паланок»	Розповідь

	<p>предки; що вона є третьою керівницею хору, та цю справу розпочинала в 1993 році її бабуся, яка теж має німецьке коріння. Пояснює мету створення колективу тоді і тепер. Ділиться враженнями про те, чому перейняла родинну справу, що означає для неї хор.</p>			
<p>Учасниці хору тренуються, вивчають рухи для виступу. Середній кадр.</p>	<p>Співають / спілкуються</p>	<p>5-10 сек.</p>	<p>Поруч із готелем</p>	<p>Пісня / мелодія</p>
<p>Діана в іншій локації. Крупний кадр.</p>	<p>Розповідає, в яких заходах за кордоном беруть участь, скільки учасниць хору, хто входить до нього (тільки етнічні німці?) та яка мотивація участі в хорі, особливо під час війни, коли обмежені концерти, народні свята....</p>	<p>15-20 сек.</p>	<p>В готелі або поруч із ним</p>	<p>Розповідь</p>
<p>Панорама Паланку / старого приміщення центру. Загальний кадр.</p>	<p>Мелодія</p>	<p>5-10 сек.</p>	<p>Запис або місто</p>	<p>Мелодія</p>

Маріанна Варварцева на фоні костюмів / символіки. Крупний кадр.	Розповідає про значення хору для збереження німецької культури, про представників знаної родини Габсбургів, із якими підтримують контакт, про відтворення давніх пісень... + про зв'язок із німцями під час війни	20-30 сек.	Локація з символікою	Розповідь
Кадри будівлі, де раніше був центр німецької культури. Середній кадр.	Мелодія або розповідь Маріанни	5-10 сек.	Подвір'я колишнього центру	Мелодія або розповідь
Маріанна Варварцева біля колишнього центру. Крупний кадр.	Робить акцент на тому, як розвивається хор в умовах війни, що змінилося з того часу, чи збільшилася підтримка від Німеччини, а також про гуманітарні місії, якщо такі були, про ВПО, якщо хтось із них цікавився хором, приєднався до нього.	10-15 сек.	Подвір'я колишнього центру	Розповідь
Кадри з концертів, вдалих виступів хору. Загальний кадр.	Виступ	5 сек.	Запис	Мелодія

<p>Маріанна / Діана. Крупний кадр.</p>	<p>Про перспективи хору, можливості, або мрію мати власне приміщення для репетицій, розвитку культури німців у Мукачеві, або про збереження фольклору, унікальних пісень чи про участь німців у розвитку міста, функціонування під час війни... Про важливість представлення українських німців за кордоном, підтримку нацспільноти.</p>	<p>10-15 сек.</p>	<p>На фоні міських пейзажів</p>	<p>Розповідь</p>
--	--	-----------------------	---	------------------

Додаток 4. Договір з організацією-базою практики (зразок)

ДОГОВІР № _____

про проведення практики студентів факультету

Державного вищого навчального закладу

«Ужгородський національний університет»

Місто Ужгород
_____ 20__ р.

« _____ »

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони, факультет _____ Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» в особі декана факультету _____ що діє на підставі Положення про факультет Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», і, з другої сторони

(назва підприємства, організації, установи)

(надалі – База практики) в особі _____, діючого на підставі _____
(посада, прізвище та ініціали)

_____ (далі – сторони), уклали між собою договір:

(статут підприємства, розпорядження, доручення)

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти студентів (список додається у направленні) на проходження практики згідно з графіком навчального процесу:

№ з/п	Напрямок підготовки/ спеціальність	Курс	Вид практики	Кількість студентів	Термін практики (початок - кінець)

1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для керівництва практикою.

1.3. Створити належні умови для виконання студентами програми практики, не допускати їх використання до виконання робіт, що не відповідають програмі практики та майбутньому фаху.

1.4. Забезпечити студентам умови безпечної праці на конкретному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: вступний та на робочому місці. У разі потреби навчати студентів-практикантів безпечних методів праці.

1.5. Надати студентам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики.

1.6. Забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти вищий навчальний заклад.

1.7. Після закінчення практики надати характеристику на кожного студента-практиканта, в котрій відобразити виконання програми практики, якість підготовленого ним звіту тощо.

1.8. Надавати студентам можливість збору усієї необхідної інформації для написання курсових та дипломних робіт (проектів) за результатами діяльності підприємства, що відповідають програмі практики і не становлять комерційної таємниці.

2. Вищий навчальний заклад зобов'язується:

2.1. До початку практики надати Базі практики для погодження витяг з робочої програми практики, а не пізніше ніж за тиждень – список студентів, яких направляють на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити дотримання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією Базі практики нещасних випадків, якщо вони сталися зі студентами під час проходження практики.

2.4. Не розголошувати використану студентами інформацію про діяльність Базі практики.

3. Відповідальність сторін за невиконання договору:

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно із законодавством про працю в Україні.

3.2. Усі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються у встановленому порядку.

3.3. Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

3.4. Договір складено у двох примірниках: один для Базі практики, один для Університету без будь-яких фінансових зобов'язань сторін.

Юридичні адреси та підписи сторін

Державний вищий навчальний заклад

База практики

«Ужгородський національний університет»

Адреса:

Адреса: 88000, м. Ужгород, вул. Підгірна, 46

(підпис) (посада, прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П «__» _____ 20__ р.

М.П «__» _____ 20__ р.

Додаток 5. Відношення (зразок)

Декану філологічного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
професорові БІДЗІЛІ Юрію

керівника організації _____
(повна назва бази практики)

_____ (посада, прізвище, ім'я)

_____ (адреса)

e-mail _____, сайт _____

тел.: _____

ВІДНОШЕННЯ

_____ (повна назва організації / бази практики)

не заперечує проти проходження _____
(назва практики)

здобувачем вищої освіти _____ курсу _____ форми навчання
(номер курсу) (денної / заочної)

_____ факультету спеціальності _____
(назва факультету) (назва спеціальності)

спеціалізації _____
(назва спеціалізації)

_____ (прізвище, ім'я, ім'я по батькові практиканта)

Термін проходження практики з _____ по _____.

Керівник організації _____ (підпис, печатка установи) _____ (ім'я, прізвище)

МІЖНАРОДНІ ПРИНЦИПИ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ЕТИКИ
(Міжнародна федерація журналістів, 1983 рік)

1. Право людей на отримання правдивої інформації.
2. Вірність журналіста об'єктивній реальності.
3. Соціальна відповідальність журналіста.
4. Професійна чесність журналіста.
5. Загальнодоступність засобів масової інформації й участь громадськості в їх роботі.
6. Повага приватного життя і людської гідності.
7. Повага громадських інтересів.
8. Повага до загальних цінностей і багатоманіття культур.
9. Усунення війн і іншого зла, що протистоїть людству.
10. Сприяння новому міжнародному порядку в галузі інформації.

УДК 070(100)(076)

Н-15

Навчально-методичне видання

Укладачі:

Бідзіля Юрій Михайлович, доктор наук із соціальних комунікацій, декан філологічного факультету ДВНЗ «УжНУ»,

Соломін Євген Олександрович, кандидат наук із соціальних комунікацій, завідувач кафедри журналістики ДВНЗ «УжНУ»,

Барчан Олеся Василівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики ДВНЗ «УжНУ»,

Гецько Ганна Іванівна, кандидат філологічних наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики ДВНЗ «УжНУ».

НАВЧАЛЬНІ ТА ВИРОБНИЧІ ПРАКТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-МЕДІЙНИКІВ ЧАСТИНА 2 (Міжнародна журналістика)

Навчальні та виробничі практики для студентів-медійників. Частина 2 (ОП «Міжнародна журналістика»): навчально-методичний посібник / Укладачі: Ю.М. Бідзіля, Є.О. Соломін, О.В. Барчан, Г.І. Гецько. Ужгород, 2025. 37 с.